

[Erik Eriksen.]

føje, at tvangslånets nødvendighed eller ikke nødvendighed i afgørende grad er knyttet til det brud med en begyndende samarbejdslinje i dansk politik, som regeringspartierne i foråret gennemførte under navn af helhedsløsning.

Jeg siger igen: vi siger ikke nej til samarbejdet, men vi tvivler på, at den nuværende regering med det afhængighedsforhold, den er kommet i, er i stand til at formidle det. Jeg skal i konsekvens heraf tillade mig på venstres og det konservative folkepartis medlemmers vegne at fremsætte følgende forslag om overgang til næste sag på dagsordenen:

„Idet folketinget understreger nødvendigheden af straks at tage fat på løsningen af en række påtrængende opgaver såsom boliglovgivning, skattereform, arbejdsmarkedets forhold, landsplanlægning, landbrugets strukturproblemer m. m., udtaler tinget, at det på grundlag af de hidtil indhøstede erfaringer ikke nærer tillid til regeringens evne til at formidle det nødvendige samarbejde herom, og går hermed over til næste punkt på dagsordenen.“

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om overgang til næste sag på dagsordenen (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Poul Møller: På mit partis vegne kan jeg naturligvis anbefale de ærede medlemmer at stemme for den dagsorden, som det ærede medlem hr. Erik Eriksen på de to partiers vegne nu har stillet forslag om.

Inden jeg kommer ind på de almindelige politiske problemer, vil jeg gerne erindre om, at da vi skiltes her i forsommeren, var vi praktisk taget fra alle sider enige om og gav tilsagn om, at vi nu for alvor skulle tage fat på en reform af vore egne arbejdsformer. Den konservative folketingsgruppe tillægger dette meget stor betydning, og vi har derfor allerede i udvalget for forretningsordenen anmeldt følgende problemer til forhandling. For det første: en ændring af selve folketingsdebattens form, så at denne kan blive mere levende og kan vække større interesse hos befolkningen. For det andet: opnåelse af enighed om formandspladsen i

de udvalg, der behandler oppositionens forslag til beslutning eller lovforslag. For det tredje: spørgsmålet om at give pressen adgang til finansudvalgets møder, når dette bevilger midler, som ifølge grundloven burde ske ved lov og altså behandles her i tinget ved 3 behandlinger. For det fjerde: sikring af sagkyndig hjælp til folketingsudvalgs arbejde uden hensyn til, om ministrene ønsker at udlåne en sådan hjælp til folketinget.

Jeg henstiller stærkt til de politiske partier i folketinget at medvirke til en løsning af disse problemer, således at vi kan få en bedre arbejdsform for vort parlament.

Åbningstalen, som den højtærede statsminister holdt, skal jeg i det store og hele lade uomtalt, for det fortjener den. Den lange tale viste i almindelighed ikke konturerne en gennemtænkt og udformet politik, som folketinget i dag kan tage stilling til.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersens tale, som vi hørte nu i eftermiddag, inddrog jo heller ikke nye parceller, om jeg så må sige, under tænkningens rige. Der kom ingen nye tanker fra landets største parti ved denne lejlighed, bortset fra at jeg forstod, at han var stærkt optaget af at reklamere for det nye folkelige værk „Danske Slotte og Herregårde.“

Åbningstalen omtalte ganske vist en mængde problemer, men lod deres løsning uomtalt. Oftest henvistes spørgsmål til udvalg, til kommissioner eller til overvejelse på anden vis, og hvor der blev gjort tilløb til konkrete løsninger, skete det i så udflydende og så upræcise vendinger, at den højtærede statsminister ikke forpligtede sig og sin regering til noget, der blot minder om en politik. Statsministeren optrådte som sagnets Kraka, der skulle stedes for Regnar Lodbrog hverken påklædt eller nøgen, hverken mæt eller fastende, hverken ene eller sammen med andre.

Det var naturligvis imponerende at tale i halvanden time uden at røbe noget om regeringens virkelige planer, men det kan måske skyldes, at den ikke længere har nogen planer. Det er jo klart, at det slider at have haft magten i 10 år, og det er måske heller ikke mærkeligt, at det, man ikke har kunnet løse i løbet af 10 år, det kan man slet ikke løse. Demokrati forudsætter jo